

25. 11. 2003

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na informace, obchodní tajemství a vynakládání rozpočtových prostředků obce

Obce jsou podle zákona č. [106/1999](#) Sb., o svobodném přístupu k informacím nejpočetnějšími povinnými subjekty. Z toho logicky plyne, že aplikace tohoto zákona se v praktickém každodenním životě setkává s řadou úskalí o čemž svědčí i následující problematika : Právo na informace versus ochrana obchodního tajemství. O tom, že se nejedná jen o akademickou diskusi, ale o praktický problém si můžeme názorně ukázat na půdorysu jednoho judikátu.

Obce jsou podle zákona č. [106/1999](#) Sb., o svobodném přístupu k informacím nejpočetnějšími povinnými subjekty. Z toho logicky plyne, že aplikace tohoto zákona se v praktickém každodenním životě setkává s řadou úskalí o čemž svědčí i následující problematika : Právo na informace versus ochrana obchodního tajemství. O tom, že se nejedná jen o akademickou diskusi, ale o praktický problém si můžeme názorně ukázat na půdorysu jednoho judikátu.

Konkrétně se jedná o rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25.5.2001, č.j. Ca 189/2000-27. Ve stručnosti si řekněme, o co se v celé právní věci jednalo. Ing. V.Z.(dále jen žalobce) žádal Městský úřad v N. o poskytnutí informace o financování výstavby základní školy. Předmětný Městský úřad žádosti nevyhověl , proti čemuž se žalobce v souladu s platným právním řádem odvolal k Městské radě města N. Zmíněná rada odvolání zamítla s odůvodněním, že se jedná o obchodní tajemství a tudíž daná informace nemůže být poskytnuta.

Poté se žalobce obrátil na příslušný soud s žalobou na přezkoumání zákonnosti rozhodnutí orgánů veřejné správy, jimiž nebylo vyhověno žalobcově žádosti o poskytnutí informací ohledně financování výstavby základní školy. Předmětná žaloba byla odůvodněna následujícím způsobem : Žalobce požádal žalovaného o poskytnutí informace, týkající se financování výstavby základní školy, a to v rozsahu předložení smlouvy o dílo, včetně jejich dodatků, položkového rozpočtu jako součásti smlouvy, položkového rozpočtu změn ve smyslu odpočtů a přípočtů k původnímu dohodnutému rozpočtu. Své právo na informace přitom zdůvodnil výkonem funkce člena městské rady a jako nárok podle zákona č.106/ 1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Městský úřad uvedené žádosti nevyhověl s tím, že jí nelze poskytnout pro rozpor s ustanovením § 9 odst.1 zákona č. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím, neboť tomu brání ujednání mezi dodavatelem a zhotovitelem předmětné stavby ve smlouvě o dílo, že veškeré obchodní a technické informace, týkající se tohoto smluvního vztahu, jsou označeny za důvěrné a žádná ze smluvních stran je nezpřístupní třetím subjektům pro další účely, než pro plnění dané smlouvy. Z tohoto ujednání městský úřad dovodil, že se jedná o obchodní tajemství - dle ustanovení § 17 zákona č. 513/1991 ve znění pozdějších předpisů (obchodní zákoník). Tuto skutečnost v odvolacím řízení potvrdila i Rada města. Žalobce se ve své soudní žalobě domáhal toho, že se o žádné obchodní tajemství nejedná, jelikož nebyly naplněny všechny znaky obchodního tajemství - dle ustanovení § 17 zákona č. 513/1991 ve znění pozdějších předpisů (obchodní zákoník) - tj. že se musí jednat o skutečnosti obchodní, výrobní nebo technické povahy související s podnikem, které mají alespoň potenciální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle podnikatele utajeny a podnikatel musí utajení odpovídajícím způsobem zajišťovat. A má-li se jednat o obchodní tajemství ve smyslu obchodního zákoníku, musí obligatorně nést všechny tyto pojmové znaky. Žalovaná strana se bránila následujícím způsobem: žalobní námitky neshledala důvodnými (tj. Městská rada nadále trvala na skutečnosti, že se o obchodní tajemství jedná) a navrhovala zamítnutí žaloby.

Předmětný krajský soud poté rozhodl následovně: Aby se jednalo o obchodní tajemství, je nutno, aby byly naplněny všechny pojmové znaky obchodním zákoníkem stanovené, tj. - že se musí jednat o skutečnosti obchodní, výrobní nebo technické povahy související s podnikem, které mají alespoň potenciální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle podnikatele utajeny a podnikatel musí utajení odpovídajícím způsobem zajišťovat. Ochrana obchodního tajemství přitom nevzniká evidencí nebo zápisem, ani uvedením této skutečnosti do smlouvy o dílo, ale vzniká okamžikem naplnění všech pojmových znaků obchodního tajemství. Navíc je potřeba připomenout, že pokud již jsou naplněny všechny zákonem stanovené znaky obchodního tajemství, přísluší právo k tomuto tajemství pouze tomu kterému určitému podnikateli a také pouze jemu přísluší ochrana obchodního tajemství proti jeho porušení nebo ohrožení. Obchodním tajemstvím ovšem nemůže být informace o rozsahu finančních prostředků poskytnutých podnikateli z rozpočtu obce, tedy ani údaj o ceně za provedené dílo, jež je hrazena z příjmů od daňových poplatníků. Výdaje obcí jsou věcí navýsost veřejnou, že s jejich zdroji nespojuje toho kterého podnikatele žádná tvůrčí souvislost, jež by jen v náznaku mohla vést k domněnku, že by se mohlo jednat o obchodní tajemství. Pod toto spadá samozřejmě i konkrétní užití rozpočtových prostředků obce. Předmětný soud rozhodl, tím, že žalovaná strana neposkytla požadovanou informaci žalobci, nejednala v souladu se zákonem.

Podtrženo a sečteno: Obchodní tajemství není (a nikdy nebylo) jen subjektivní kategorií, nýbrž musí zcela splňovat objektivně dané znaky vymezené v ustanovení § 17 obchodního zákoníku. Tudíž nestačí se na něm pouze dohodnout ve smlouvě o dílo (či v jiné obdobné smlouvě). Tento rozsudek je myslím dalším výrazným varovným signálem pro všechny starosty a radní, kteří za pomoci právní kličky zneužívající institutu ochrany obchodního tajemství brání občanům v přístupu k informacím. A to k údajům, jak se vynakládají prostředky pocházející z jejich daní - tedy informacím pro správu věcí veřejných opravdu důležitých. A nemusím myslím dodávat, že transparentnost je jedním ze základních legálních principů české veřejné správy.

Mgr. Petr Kolman

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřavomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)